

29.03.2021

Asia/7

§ 224

Helsingin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen hyväksyminen

HEL 2021-003003 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti omalta osaltaan hyväksyä kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen.

Tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 496 727 658,16 euroa. Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä käsiteltyjen rahastojen tulokset, jotka käsitellään niiden omissa kirjanpidoissa.

Lisäksi kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelyssä seuraavaa:

Alla olevien liikelaitosten yli- tai alijäämä siirretään ko. liikelaitoksen johdokunnan esityksen mukaisesti taseen omaan pääomaan.

Liikelaitos	Yli- / alijäämä	2020 euroa
Liikenneliikelaitos (HKL)	ylijäämä	2 790 131,52
Palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki)	alijäämä	-4 078 489,79
Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa)	alijäämä	-867 261,19
Työterveysliikelaitos (Työterveys Helsinki)	ylijäämä	17 659,68
Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)	ylijäämä	14 451 822,07

Alla olevien rahastojen yli- tai alijäämä siirretään rahaston sääntöjen mukaisen ko. rahaston rahastopääomaan.

Rahasto	Yli- / alijäämä	2020 euroa
Asuntotuotantorahasto	ylijäämä	1 353 922,20
Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto	ylijäämä	839,31
Vakuutusrahasto	ylijäämä	1 565 867,87
Innovaatorahasto	alijäämä	-2 710 515,06
Osallisuusrahasto	alijäämä	-716 480,19

Kaupunginhallitus esitti lisäksi, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

	2020 euroa
Kamppi–Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä	192 815,01
Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta	703 771,00
Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä	1 827 169,11
Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan	840 939,63
Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin	486 287 511,61

Edelleen kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että innovaatio-rahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 30 miljoonaa euroa.

Samalla kaupunginhallitus totesi, että talousarvioon 2021 kirjatun mukaisesti koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan lautakunnissa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli rahoitusjohtaja Tuula Saxholm.

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard: Lisäys päätösesityksen loppuun:

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että talousarvioon 2021 kirjatun mukaisesti koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan lautakunnissa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Päätösehdotukseen:

Samalla kaupunginhallitus kehottaa toimialalautakuntia tuomaan kaupunginhallitukselle ylitysoikeusesitykset, joilla kompensoidaan 2021 budjetin aiheuttamat huomattavat resurssivajeet, erityisesti kasvatus- ja koulutustoimenalalla.

Kannattaja: Mai Kivelä

Äänestys

JAA-ehdotus: Elisa Gebhardin vastaehdotus

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotus

Jaa-äännet: 13

Elisa Gebhard, Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Mai Kivelä

Kaupunginhallitus hyväksyi Elisa Gebhardin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 13 - 2.

Veronika Honkasalo ja Mai Kivelä jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Veronika Honkasalo jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Koronapandemia on ennennäkemättömällä tavalla koetellut erityisesti Helsinkiä ja sen asukkaita. Sekä itse pandemian että rajoitustoimien vaikutukset kohdistuvat tutkitusti niihin ryhmiin, jotka ovat lähtökohtaisesti hauraassa asemassa. Vahva empiirinen näyttö osoittaa, kuinka esimerkiksi lasten ja nuorten mielenterveysongelmat ovat syventyneet ja oppimiserot ja -vaje kasvaneet pandemian aikana. Vaikka pandemia on koetellut Helsinkiä Suomen mittakaavassa kovin ottein, osoittaa tilinpäätös, että Helsingin talous on yllättävän vahvalla pohjalla. Tämän lisäksi valtio on merkittävillä resurssillisäyksillä tukenut myös Helsinkiä selviämään koronakriisistä vuonna 2020.

Helsingillä on siis kaikki edellytykset tehdä talouspolitiikkaa, joka lähistorian pahimman kriisin keskellä investoi kaupunkilaisten hyvinvointiin ja välttää leikkaukset. Vastaesityksemme lähti siitä, että syksyllä 2020 valtuuston päättämän budjetin aiheuttamat resurssivajeet on paikattava kokonaisuudessaan toisin kun voittanut esitys (Gebhard), joka lähti siitä, että koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan ja ylitysoikeuksia esitetään vain tarvittaessa. Tosiasiassa ei voittanut esitys muuta budjetin aiheuttamia merkittäviä resurssivajeita, jotka johtavat pahimmissa tapauksessa mm. palveluiden rapautumiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Ulla Kukkonen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25110
ulla.kukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilinpäätös 2020

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus päätti omalta osaltaan hyväksyä kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen.

Tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 496 727 658,16 euroa. Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä käsiteltyjen rahastojen tulokset, jotka käsitellään niiden omissa kirjanpidoissa.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelyssä seuraavaa:

Alla olevien liikelaitosten yli- tai alijäämä siirretään ko. liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti taseen omaan pääomaan.

Liikelaitos	Yli- / alijäämä	2020 euroa
Liikenneliikelaitos (HKL)	ylijäämä	2 790 131,52
Palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki)	alijäämä	-4 078 489,79
Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa)	alijäämä	-867 261,19
Työterveysliikelaitos (Työterveys Helsinki)	ylijäämä	17 659,68
Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)	ylijäämä	14 451 822,07

Alla olevien rahastojen yli- tai alijäämä siirretään rahaston sääntöjen mukaisen ko. rahaston rahastopääomaan.

Rahasto	Yli- / alijäämä	2020 euroa
Asuntotuotantorahasto	ylijäämä	1 353 922,20
Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto	ylijäämä	839,31
Vakuutusrahasto	ylijäämä	1 565 867,87
Innovaatorahasto	alijäämä	-2 710 515,06
Osallisuusrahasto	alijäämä	-716 480,19

Kaupunginhallitus esittää lisäksi, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

	2020 euroa
Kamppi–Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä	192 815,01
Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta	703 771,00
Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä	1 827 169,11
Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivaraksesta syntynyttä poistoeroa tuloutetaan	840 939,63
Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin	486 287 511,61

Edelleen kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että innovaatorahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 30 miljoonaa euroa.

Esittelijän perustelut

Esittelijä ilmoittaa, että vuoden 2020 tilinpäätös on valmistunut. Tilinpäätös käsittää koko kaupungin tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen.

Kaupungin taloutta on hoidettu pitkäjänteisesti ja se on vahvalla pohjalalla. Kaupungin tilikauden tulos oli 496,7 miljoonaa euroa ollen 234 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Vuoden 2019 tulos oli 377,0 miljoonaa euroa, vuoden 2018 tulos 386,8 miljoonaa euroa ja vuoden 2017 tulos 483,1 miljoonaa euroa.

Helsingin kaupungin tuloslaskelma

	01.01.–31.12.2020	01.01.–31.12.2019
Toimintatuotot		
Myyntituotot	340 517 523,74	337 956 225,51
Maksutuotot	207 807 747,89	230 800 858,84
Tuet ja avustukset	53 747 338,82	52 725 067,20
Vuokratuotot	364 768 911,48	387 669 983,24
Muut toimintatuotot	178 586 886,25	196 023 358,77
	1 145 428 408,18	1 205 175 493,56
Valmistus omaan käyttöön	192 604 069,80	176 558 093,88
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 453 245 190,05	-1 402 211 385,96
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-341 052 335,55	-310 439 306,38
Muut henkilösivukulut	-52 860 266,34	-51 496 192,85
Palvelujen ostot	-2 014 469 309,83	-1 967 057 674,51
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-216 275 552,65	-209 185 130,27
Avustukset	-333 861 033,66	-317 976 600,61
Vuokratulot	-226 066 570,33	-218 608 090,74
Muut toimintakulut	-24 539 496,43	-23 242 683,75
	-4 662 369 754,84	-4 500 217 065,07
TOIMINTAKATE	-3 324 337 276,86	-3 118 483 477,63
Verotulot ja valtionosuudet		
Verotulot	3 565 597 789,15	3 493 731 697,00
Valtionosuudet	479 558 236,00	232 775 785,00
	4 045 156 025,15	3 726 507 482,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	70 757 026,18	77 807 048,20
Muut rahoitustuotot	87 922 531,09	72 512 025,40
Korkokulut	-15 562 043,12	-16 585 774,01
Muut rahoituskulut	-559 237,87	-345 598,15
	142 558 276,28	133 387 701,44
VUOSIKATE	863 377 024,57	741 411 705,81
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-375 929 263,26	-364 435 630,81
	-375 929 263,26	-364 435 630,81
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	9 279 896,85	0,00
	9 279 896,85	0,00
TILIKAUDEN TULOS	496 727 658,16	376 976 075,00
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 141 259,17	-271 370,48
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	2 192 395,92	-2 698 770,20
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	1 822 578,99	5 222 248,15
	1 873 715,74	2 252 107,47
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ (-)	498 601 373,90	379 228 182,47

	2020	2019	2018	2017	2016
Vuosikate, miljoonaa euroa ¹	863,4	741,4	752,0	837,9	807,4
Vuosikate, prosenttia poistoista ¹	229,7	203,4	216,8	236,2	239,4
Vuosikate, euroa/asukas ^{1,2}	1315	1134	1160	1300	1270

¹ Satunnaisten tuottojen ja kulujen kirjauskäytännön muutoksen 2017 vaikutukset huomioitu vuodesta 2016 alkaen.

² Vertailuvuoden 2019 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää.

Vastaava päivitys on tehty vuoden 2019 tunnuslukuihin.

Toimintakate toteutui talousarviota parempana (47,5 miljoonaa euroa) toimintatulojen ylittäessä talousarvion merkittävästi (72,1 miljoonaa euroa). Maan-, rakennusten- ja osakkeiden myyntituloja (kirjautuu muihin toimintatuloihin) kertyi talousarviossa ennakoitua (100 miljoonaa euroa) enemmän, yhteensä 137 miljoonaa euroa. Myös valmistus omaan käyttöön toteutui talousarviossa ennakoitua suurempana (39,6 miljoonaa euroa).

Kaupungin ulkoiset toimintamenot ylittävät talousarvion 24,5 miljoonalla eurolla. Kaupungin ulkoisten toimintamenojen kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 3,6 prosenttia (vuonna 2019 vastaava kasvu edelliseen vuoteen oli 4,8 prosenttia). Kuntasektorilla vastaava kasvu oli keskimäärin 2,0 prosenttia. Kaupunkistrategian käyttötalouden toimintamenoja mitoittava taloustavoitteen mukaiset menot kasvoivat vuonna 2020 noin 4,4 prosenttia eli noin kolminkertaisesti strategiatavoitteen (tavoitetaso 1,29 prosenttia) nähden (vuonna 2019 vastaava kasvu edelliseen vuoteen oli 5 prosenttia, tavoitetaso vuonna 2019 oli 2,34 prosenttia).

Verotulot kasvoivat edellisvuodesta 2,1 prosenttia (vuonna 2019 vastaava kasvu oli 2,3 prosenttia). Verotulototeuma oli yhteensä -57 miljoonaa euroa talousarviota heikompi (huomioiden koronakompensaatiot yhteisöverojen kautta). Valtionosuustilitysten toteuma oli 479,6 miljoonaa euroa. Se sisältää kuntien koronatukipakettien mukaiset kompensaatiot 214 miljoonaa euroa. Valtionosuudet toteutuvat 234 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana. Yhteensä vero- ja valtionosuustulot olivat 176 miljoonaa euroa talousarviota korkeammat.

Vuosikate 863 miljoonaa euroa toteutui 228 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana ja hieman edellisvuotta korkeampana (741 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Koronan vaikutukset Helsingin kaupungin vuosikatteeseen jäivät vuonna 2020 lähes neutraaleiksi. Toimialojen palveluissa on kuitenkin muodostunut palveluvelkaa, jonka kattaminen vuodesta 2021 eteenpäin lisää kaupungin menoja.

Helsingin kaupungin rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	863 377 025	741 411 706
Satunnaiset erät	9 279 897	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	-143 568 359	-190 197 628
	729 088 563	551 214 078
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 046 591 856	-780 382 485
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25 686 728	15 034 411
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	283 035 828	181 192 295
	-737 869 300	-584 155 779
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-8 780 737	-32 941 701
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-32 060 724	-86 267 706
Antolainasaamisten vähennys	87 773 291	79 890 710
	55 712 567	-6 376 996
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-81 540 921	-86 540 921
	-21 540 921	-86 540 921
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	6 967 305	-30 171 979
Vaihto-omaisuuden muutos	-28 260 646	-3 861 404
Saamisten muutos	6 176 238	-33 663 833
Korottomien velkojen muutos	197 851 879	64 183 290
	182 734 775	-3 513 926
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	216 906 421	-96 431 843
RAHAVAROJEN MUUTOS	208 125 683	-129 373 544
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 320 170 238	1 112 044 555
Rahavarat 1.1.	1 112 044 555	1 241 418 099
	208 125 683	-129 373 544

Kaupungin investointimenot olivat 1 047 miljoonaa euroa, josta 130 miljoonaa euroa muodostui Kiinteistö Oy Helsingin Kalasataman Kymppin myyntitulojen sijoittamisesta kyseessä olevaan kiinteistöosakeyhtiöön. Ilman tätä kertaluonteista pääomitusta investointimenot olivat 917 miljoonaa euroa eli 137 miljoonaa euroa edellisvuotta suuremmat. Investointimenot ilman liikelaitoksia vuonna 2020 olivat 891,5 miljoonaa euroa ja ilman Kymppi-talon kertaluonteista pääomitusta investointimenot olivat 761,5 miljoonaa euroa eli 19 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2019 käytettiin 639,9 miljoonaa euroa, 516 miljoonaa euroa vuonna 2018 ja 545,7 miljoonaa euroa vuonna 2017. Investointitason nousu on viime vuosina kohdistunut erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan rakennushankkeisiin, uusien projektialueiden esirakentamiseen sekä katujen ja liikenneväylien uudisrakentamiseen ja perusrakentamiseen.

Vuoden 2020 investointimenot kasvoivat vuoteen 2019 verrattuna erityisesti talonrakennushankkeisiin, esirakentamiseen sekä katuihin ja liikenneväyliin kohdistettujen määrärahojen käytössä.

Talonrakennushankkeisiin käytettiin yhteensä 298,1 miljoonaa euroa, joka on 12 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2019 vastaava käyttö oli 266,1 miljoonaa euroa. Uudis- ja lisärakennushankkeisiin käytettiin 130,9 miljoonaa euroa, kun vuonna 2019 käytettiin 116,2 miljoonaa euroa. Korjaushankkeisiin käytettiin 167,1 miljoonaa euroa, kun vuonna 2019 käytettiin 149,1 miljoonaa euroa. Merkittävimmät määrärahan käytön lisäykset verrattuna vuoteen 2019 kohdistuivat kasvatukseen ja koulutuksen toimialalle.

Talousarviokohdan Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi, käytettiin vuonna 2020 yhteensä 96,4 miljoonaa euroa, joka on 73,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2019 vastaava käyttö oli 55,5 miljoonaa euroa. Merkittävimmät määrärahan käytön lisäykset verrattuna vuoteen 2019 kohdistuivat Kalasataman ja Länsisataman esirakentamiseen.

Katuihin ja liikenneväyliin käytettiin yhteensä 173,2 miljoonaa euroa, joka on 9,1 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2019 vastaava käyttö oli 158,7 miljoonaa euroa. Merkittävimmät määrärahan käytön lisäykset verrattuna vuoteen 2019 kohdistuivat talousarviokohtaan Uudisrakentaminen sekä talousarviokohtaan Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt.

HKL-liikelaitoksen investoinnit vuonna 2020 olivat 145,9 miljoonaa euroa (138,2 miljoonaa vuonna 2019).

	2020	2019	2018	2017	2016
Toiminnan ja investointien rahavirta, (kertymä v. 2016–2020), 1 000 euroa	512 854	354 671	789 658	563 819	221 907
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, miljoonaa euroa, ilman vuoden 2014 liikelaitosten yhtiöittämisten kirjanpidollisia vaikutuksia	512,9	354,7	410,3	184,4	-157,5
Investointien tulorahoitus, prosenttia ¹	84,6	96,9	122,6	137,0	125,3
Lainanhoitokate ¹	9,1	7,4	6,3	4,7	2,4
Kassan riittävyys, pv ¹	85	77	91	99	79

¹ Satunnaisten tuottojen ja kulujen kirjauskäytännön 2017 muutoksen vaikutus huomioitu vuodesta 2016 alkaen.

Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui vain -9 miljoonaa euroa negatiivisena huolimatta edellistä vuotta merkittävästi korkeammasta investointitasosta. Tämä mahdollistui, kun myös tulorahoitus toteutui edellistä vuotta parempana. Toiminnan ja investointien rahavirta, joka on keskeinen kaupungin talouden tilannetta kuvaava tunnusluku, toteutui jokseenkin vastaavalla tasolla kuin edellisenä vuonna (-33 miljoonaa euroa).

Vuosikate suhteessa toteutuneeseen investointitasoon (investointien tulorahoitusprosentti) vuonna 2020 oli 85 prosenttia. Se ei poikkea merkittävästi muiden suurimpien kaupunkien tasosta. Myöskin kunta-sektorin keskimääräinen investointien tulorahoitusprosentti oli ennakkotietojen mukaan 84 prosenttia.

Vuoden 2020 talousarviossa oli varauduttu uusien 92 miljoonan euron lainojen nostoon. Lainanotosta toteutui 60 miljoonaa euroa. Kyseinen laina nostettiin liikenneliikelaitokselle raitiovaunukaluston hankintaa varten Euroopan Investointipankin kanssa tehdystä rahoituksen puitesopimuksesta. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin noin 82 miljoonaa euroa (sisältäen liikenneliikelaitoksen investointeja varten nostetut rahoituslainat), ja pitkäaikaisten lainojen määrä aleni vuonna 2020 nettomääräisesti yhteensä 22 miljoonaa euroa. Kaupungin ottolainakanta oli vuoden lopulla 992 miljoonaa euroa (vuoden 2019 lopussa 1 014 miljoonaa euroa).

Kaupungin rahojen ja pankkisaamisten sekä rahoitusarvopaperien yhteenlaskettu määrä on kasvanut kuluneella tilikaudella 208,1 miljoonaa euroa. Kassavarojen määrän muutosta osaltaan selittää pääosin tytäryhteisöjen konsernitilivarojen määrän kasvu.

Kaupungin taseen rahat ja pankkisaamiset -erä sisältää myös kaupungin konsernitiliin kuuluvien yhteisöjen tilivarat kaupungin konsernitilillä. Kaupungin velka edellä mainituille yhteisöille näiden varoista konsernitilillä näkyy kaupungin taseessa vastaavasti lyhytaikaisten velkojen määrässä. Kaupungin konsernitilijärjestelmässä oli tytäryhteisöjen varoja vuoden lopussa yhteensä 500,7 miljoonaa euroa (kasvua viime vuodesta 167,9 miljoonaa euroa).

Kaupungin maksuvalmiusreservit kasvatti lisäksi kaupunkiympäristön toimialan toimitiloiksi valmistuneen Kiinteistö Oy Helsingin Kalasataman Kympin osakekannan sekä siihen liittyvän tontin myynti. Kauppahinta kohteista oli yhteensä 167 miljoonaa euroa. Kaupunki jää rakennukseen vuokralaiseksi pitkäaikaisella vuokrasopimuksella.

Taseen tunnusluvut	2020	2019	2018	2017	2016
Omavaraisuusaste, prosenttia	80,8	81,6	80,6	79,6	77,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia	44,7	43,8	45,8	47,7	49,9
Lainakanta 31.12., miljoonaa euroa	992	1 014	1 100	1 206	1 371
Lainat, euroa/asukas ¹	1 508	1 550	1 698	1 871	2 157
Lainasaamiset 31.12., miljoonaa euroa	1 895	1 950	1 944	1 894	1 951
Lainat ja vuokravastuut 31.12., miljoonaa euroa	1 483	1 250	1 394	1 515	1 517
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas ¹	2 256	1 912	2 151	2 356	2 389
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), miljoonaa euroa	6 541	6 102	5 753	5 396	4 944
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	9 945	9 333	8 877	8 389	7 784

¹ Vertailuvuoden 2019 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää. Vastaava päivitys on tehty vuoden 2019 tunnuslukuihin.

Helsingin kaupunkikonsernin vuoden 2020 vuosikate oli noin 1 438 miljoonaa euroa. Vuosikate parani vuodesta 2019 noin 61 miljoonalla eurolla. Helsingin kaupungin vuosikate parani 122 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Tytäryhteisöjen vaikutus kaupunkikonsernin vuosikatteeseen oli noin 61 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Ennen kaikkea Helsingin Satama Oy:n (noin 19 miljoonaa euroa) sekä Palmia Oy:n (noin 4 miljoonaa euroa) tulokset heikkenivät vuodesta 2019 pääasiallisesti koronaepidemian vaikutusten seurauksena.

Kaupunkikonsernin tulos oli vuonna 2020 noin 605 miljoonaa euroa, johon vaikutti keskeisimmin Helsingin kaupungin osuus 497 miljoonaa euroa ja Helen Oy:n osuus 123 miljoonaa euroa.

Kaupunkikonsernin ylijäämä oli 569 miljoonaa euroa ja se parani edellisestä vuodesta 65 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin ylijäämä oli 119 miljoonaa euroa edellisen vuoden tasoa parempi.

Helsingin kaupunkikonsernin tuloslaskelma

1 000 euroa	01.01.-31.12.2020	01.01.-31.12.2019
Toimintatuotot	3 803 496	3 739 674
Toimintakulut	-6 402 147	-6 076 784
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	32 706	16 817
TOIMINTAKATE	-2 565 945	-2 320 294
Verotulot	3 565 598	3 493 732
Valtionosuudet	480 135	233 329
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	13 263	22 908
Muut rahoitustuotot	10 211	8 984
Korkokulut	-57 520	-60 129
Muut rahoituskulut	-7 303	-1 480
	-41 349	-29 717
VUOSIKATE	1 438 439	1 377 050
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-843 899	-824 773
Omistuksen eliminointierot	697	-9 428
Arvonalentumiset	-110	-635
	-843 311	-834 836
Satunnaiset erät	10 330	-50
TILIKAUDEN TULOS	605 458	542 165
Tilinpäätössiirrot	1 035	1 522
Tilikauden verot	-12 127	-24 319
Laskennalliset verot	-28 734	-15 729
Vähemmistöosuudet	3 253	95
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	568 884	503 733
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, prosenttia	59,4	61,5
Vuosikate/ Poistot, prosenttia	170,4	166,8
Vuosikate, euroa/asukas	2 187	2 106
Asukasmäärä	657 674	653 835

Kaupunkikonsernin vuoden 2020 toiminnan ja investointien rahavirta oli -269 miljoonaa euroa negatiivinen ja se oli hieman vuoden 2019 tasoa parempi (-333 miljoonaa euroa vuonna 2019). Helsingin kaupungin vaikutus kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirtaan oli -9 miljoonaa euroa, jonka taso oli edellisen vuoden tasolla (-33 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Tytäryhteisöjen (muut kuin kuntayhtymät) yhteenlaskettu investointitaso oli 1 040 miljoonaa euroa ja se oli 103 miljoonaa euroa edellisen vuoden tasoa (937 miljoonaa euroa vuonna 2019) suurempi. Tytäryhteisöjen yhteenlaskettu investointitaso on noussut vuoden 2017 toteumaan nähden 275 miljoonaa euroa eli se on kasvanut lähes kolmanneksen. Samalla aikavälillä myös kaupungin investoinnit ovat kasvaneet noin kolmanneksella vuoden 2017 noin 619 miljoonan euron tasosta vuoden 2020 noin 917 miljoonan euron tasoon (vertailukelpoinen taso 2020 huomioiden Kymppi-talon kertaluonteinen pääomittaminen).

Kaupunkikonsernin lainakanta oli 5 552 miljoonaa euroa eli 8 442 euroa asukasta kohden (vuonna 2019 lainakanta oli 5 171 miljoonaa euroa). Tästä Helsingin kaupungin lainakanta oli 992 miljoonaa euroa eli 1 508 euroa asukasta kohden. Helsingin kaupungin lainakanta pieneni (42 miljoonaa euroa), mutta vastaavasti tytäryhteisöjen yhteenlaskettu lainakanta kasvoi kasvaneen investointitason seurauksena noin 423 miljoonaa euroa (vuonna 2019 vastaava lainakannan kasvu oli 434 miljoonaa euroa).

Helsingin kaupunkikonsernin rahoituslaskelma

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

1 000 euroa	2020	2019
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	1 438 439	1 377 050
Satunnaiset erät	10 330	-50
Tilikauden verot	-12 127	-24 319
Tulorahoituksen korjaukset	-94 871	-136 999
	1 341 771	1 215 682
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-2 273 959	-2 210 554
Rahoitusosuudet investointimenoihin	16 735	16 603
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	646 667	645 146
	-1 610 556	-1 548 805
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-268 785	-333 123
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainausmuutokset		
Antolainausmuutosten lisäys	-21 415	-10 706
Antolainausmuutosten vähennys	11 217	14 875
	-10 199	4 169
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	652 933	566 813
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-254 373	-396 983
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-17 704	17 610
	380 855	187 440
Oman pääoman muutokset	3 285	-960
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-18 324	-14 971
Vaihto-omaisuuden muutos	-39 475	17 890
Saamisten muutos	3 399	-24 832
Korottomien velkojen muutos	82 581	150 764
	28 181	128 851
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	402 123	319 500
RAHAVAROJEN MUUTOS	133 337	-13 623
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 628 634	1 495 297
Rahavarat 1.1.	1 495 297	1 508 920
	133 337	-13 623

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-495 288	-283 135
Investointien tulorahoitus, prosenttia	63,7	62,8
Lainanhoitokate	4,8	3,1
Kassan riittävyys (pv)	66	62

Tilinpäätöksen käsittelyn liittyen esittelijä toteaa, että kuntalain mukaan kunnanhallitus tekee toimintakertomuksessa ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä. Liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen tulokset käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa tilinpäätöksissä.

Kaupunginhallitus toteaa tilinpäätöksen tuloksen käsittelyn yhteydessä seuraavaa liittyen asuntotuotantorahaston tilanteeseen.

Kaupungin asuntotuotantorahasto koostuu kolmesta korista. Yksi koreista perustettiin kaupungin erillisten korkotukiyhtiöiden vuokrien perimiseen ja rakentamisaikaisen lainojen hoitoon. Yhtiöt on olennaisin

osin fuusioitu kaupungin 100 % omistamaan Koy Auroranlinna. Yhdessä korkotukiyhtiöistä kaupunki on ollut enää vähemmistöosakkana. Fuusion toteuduttua ko. yhtiön osakeomistuksiin liittyvät vuokrat ja vastikkeet voidaan hoitaa kuten muunkin erillisen asunto-omistuksen kohdalla, jolloin ko. rahastokori voidaan tarpeettomana lakkauttaa.

Korin lakkauttamiseen liittyvä asuntotuotantorahaston sääntömuutosehditys on tarkoitus tuoda erikseen päätöksentekoon kevätkaudella 2021. Korin lakkauttamisen yhteydessä on tarve tehdä tekninen n. 3 miljoonan euron suuruinen siirto kyseiseen rahastoon.

Innovaatorahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 30 miljoonaa euroa. Innovaatorahaston vapaa pääoma on helmikuussa 2021 noin 18 miljoonaa euroa. Vuotuinen käyttö on ollut viime vuosina noin 3 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Ulla Kukkonen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25110
ulla.kukkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilinpäätös 2020

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 22.03.2021 § 203

HEL 2021-003003 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

22.03.2021 Pöydälle

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli rahoitusjohtaja Tuula Saxholm.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi
Ulla Kukkonen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 25110
ulla.kukkonen(a)hel.fi